

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek ter velja s poštnino vred **dve kroni** za celo leto. Posamezne številke veljajo 8 vinarjev. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne 4 redne vrstice (petit), če se enkrat natisne po 15 vinarjev, dvakrat 25 vinarjev, trikrat 35 vinarjev. Rokopisi se pošiljajo: Uredništvu „Našega Doma“ v Mariboru in se ne vračajo.

Snujmo mladinske zveze.

Mladinsko gibanje je danes velikanskega pomena. Vsi zavedni narodi ga upoštevajo in pospešujejo z vsemi močmi, da se poživijo in si zagotovijo lepšo in slavnjejšo bodočnost. Tudi mi Slovenci stavimo vse svoje upre na našo mladino, ki se v novem času tako lepo organizuje, tako samozavestno nastopa na vseh krajih naše domovine. Na eni strani se to vrši po mladinskih zvezah, na drugi po telovadnih oddelkih, vse pa v okvirju naših izobraževalnih društev.

Veselim se telovadnih oddelkov naših mladencev in želimo, da se udomačijo prej ko slej po vseh večjih krajih, ne samo na Kranjskem, temveč tudi na Štajerskem in Koroškem. Če dobi vsak okraj po en telovadni odsek, smo dosegli veliko. Telovadni oddelki družijo mladeniče naše, toda pozabiti ne smemo naših deklet. Na mladeniče in dekleta se ozirajo mladeniške in dekleške zveze, ki so začele delovati pri izobraževalnih društvih pred šestimi leti in so ponekod, kjer so se vpeljale, posebno veliko storile za proubo naše mladine. Splošno se še niso udomačile. In vendar se po njih najlažje združi obojna mladina in pridobi za izobraževalno delo pri naših društvih.

Kaj so mladeniške, dekleške zveze?

Nič drugega, nego zveze mladencev, oziroma deklet, ki so udje izobraževalnih društev. Samostalna društva niso. Tudi ne kaže, da bi se zveze snovale kot samostalna društva, ker bi se preveč razcepile malobrojne naše moči. Kjerkoli delujejo, tam procvitajo naša izobraževalna društva v pravem pomenu besede. Kjer ni mladine pri društvih, ni pravega življenja, ne poročstva za stalno uspešno delovanje društev.

Kako se osnujejo? Na povabilo društvenega predsednika ali zavednega mladeniča se zbere sami mladeniči na shodu. Sklicatelj shoda razloži opravilnik zveze, ki ga je naš list prinesel l. 1903. in društveni koledarček za leto 1905. Sedaj je ta opravilnik težko kje dobiti, zato ga S. K. S. Z. ponatisne in ga v kratkem razpošlje vsem svojim društvom. Navzoči mladeniči, ki še niso pri izobraževalnem društvu, takoj pristopijo kot udje. Povabljen govornik ali sklicatelj razloži namen in pomen zveze in na to vsi mladeniči — udje društva — sklenejo zvezo, kateri izberejo voditelja, namestnika, zapisničarja, blagajničarja, knjižničarja, kateri je lahko tudi tajnik, in toliko odbornikov, da so zastopani v odboru zveze vsi kraji župnije. Mesečno enkrat se vrši podružni shod zveze z govori, deklamacijami, petjem razgovorom. Vpelje se vprašalna škatlja, v katero mladeniči mečejo listke z neznanimi besedami ali rečmi, o katerih želijo pojasniti. Berejo in razlagajo se pri teh shodih najvažnejši članki iz naših časopisov in se mladeniči navdušujejo za javno delovanje. Vrše se govorniške in pevske vaje. Prvim govorom v zvezi bodi predmet slovenska zgodovina politična in slovstvena, da se mladeniči navdušujejo

jo za slovensko domovino, za materinščino, za naš splošni napredek in za brambo naših svetinj. Potem sledijo strokovni govori iz kmetijskega gospodarstva, o občini, deželi, državi, o raznih volitvah, o deželnem in državnem zboru. Za pol ure do ene ure zborovanja se kmalu najde primernega gradiva. Dobro je, da veliko delajo mladeniči sami. Tajnik zveze seveda o vsakem shodu, ki jih društveno vodstvo redno naznanja glavarstvu, sestavi zapisnik in ga prebere na prihodnjem zboru.

Na enak način se osnuje tudi dekleška zveza. Govori članic dekleške zveze se vzlasti ozirajo na ženska dela v človeški družbi, posebno na umno gospodinjstvo, vzbujajo pa obenem tudi smisel za javno življenje, ki ga morajo poznati tudi naša dekleta, naše žene, da lahko po svoje delajo za zmago naše katoliške in narodne stvari. Obojne zveze so tudi v ozkem stiku z domačimi Marijinimi družbami, ako obstoje v župniji, da ohranijo svoje člane verne in nedolžne.

S tem je že dovolj označen tudi pomen mladinskih zvez. Rod stari hira, gine, bodočnost je mladine. Te besede pesnikove mora upoštevati vsako izobraževalno društvo in poskrbeti, da bo čim največ mladencev in deklet pristopilo, kar se bo zgodilo, če se vpelje mladeniška in dekleška zveza. Pri oživljanju obstoječih in snovanju novih mladinskih zvez bo vedno rada prihitela na pomoč S. K. S. Z. s svojimi govorniki, oziroma dotični dekanjski odbori S. K. S. Z.

Vrli naši rodoljubi, zavedni mladeniči, rodoljubne mladenke, na delo za organizacijo naše mladine! Vsako izobraževalno društvo naj dobi letos svojo mladeniško in dekleško zvezo prej ko slej, da bo take naša mladina po vseh dekanijah organizirana. Potem bodo dekanjski jubilejni shodi lahko delo in pokazala bo se povsod moč naše mladinske organizacije še v večji meri kot doslej.

Okoli po svetu.

Iz šole. Nastavljeni so: Kot učitelj in šolski vodja v Žusmu Maks Šribar, nadučitelj iz Kranjskega, v Polzeli stalni učitelj od Sv. Janeza na Drav. polju Peter Loparnik, v Braslovčah stalna učiteljica Marija Jezovnik pri Sv. Rupertu v Slov. gor. in v Pišecah tamošnji začasni učitelj Jožef Bohinc.

Cesar je potrdil postavbo za ustavni odsek, v katerem se izdela novi deželni volilni red za Kranjsko.

Na cesarjevo željo bodo, kakor se poroča, sklicane delegacije meseca junija v Budapešto.

Poslanec Korošec in tovariši so vložili interpelacijo na pravosodnega in na ministra notranjih zadev, ker so izključili Slovence in katoliško duhovščino pri mariborskem društvu za varstvo otrok in obrambo mladine.

Mladočeški poslanec dr. Jožef Herold je umrl dne 4. maja.

Rojaki! „Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju“, ustanovljeno ob vladarski štiridesetletnici leta 1888., slavi letos dvajsetletnico svojega obstanka. Tiho in brezhrupno bo to slavlje, kakor je tiho delovanje tega prepotrebnega društva. A to slavlje naj bi bilo vsaj povod, da bi se ga rojaki v domovini in drugod v izdatnejši meri spominjali z obilnimi darovi. Vemo sicer, da je narodni davek ogrožen, a pomisliti je treba, da skrbi naše društvo za najboljše, za našo mladino, za našo bodočnost. V vseh strokah nam nedostaje duševnih delavcev in na merodajnih mestih se čisto izgovarjajo, da ni potrebnih moči na razpolaganje, ako zahtevamo, kar nam gre. A marsikateremu visokošolcu upade pogum, da opeša in omaga malo pred ciljem, ker ga je potlačila in oslabil revščina. Zakaj poleg vseh težkoč, s katerimi se borijo slovenski visokošolci, poleg preziranja se strani drugorodnih tovarišev in poleg zapostavljanja od strani višjih je revščina najhujša sovražnica, ker slabi duševne in telesne sile. In revna ter potrebna je pretežna večina slovenskih visokošolcev! Vsak mesec trka 70 do 80 prosilcev na naše duri in odbor je večasih v največji zadregi, ker bi rad pomagal, pa ne more, ker so mu prepričilo odmerjeni denarni pomočki. S strahom opazujemo, kako se od leta do leta krčijo dohodki, draginja v velikem mestu pa je vedno večja. Zato se obračamo danes do vseh rojakov z iskreno prošnjo, naj se nas v obilni meri spominjajo za naš jubilej. Zlasti pa pozivljamo vse tiste, ki so svoj čas uživali dobrote našega društva, naj se spomnijo tistih časov in naj se oddolžijo vsaj deloma, ker tako pomagajo drugim, da dosežejo svoj cilj. Okoli 1500 poročil in položnic smo razposlali o Božiču; kdor se še ni odzval, naj poišče položnico in jo uporabi ali pa naj pošlje svoj prispevek na naslov društva, ki ima svoj sedež v pisarni blagajnika g. dr. K. I. S e s h u n - a, dvornega in sodnega odvetnika na Dunaju, I. Singerstr. 7. Na Dunaju, meseca maja 1908. Odbor podpornega društva za slovenske visokošolce.

Načrt volilne reforme za Kranjsko je že sestavljen, ter ga je te dni ustavni odsek deželnega zbora sprejel.

Načrt za štajersko deželnozborsko volilno preosnovo izdeluje, kakor se poroča, deželni odbornik dr. Link. Tovarniški kraji se bodo najbrž iz volilne skupine občin izločili. V peti volilni skupini

bodo volili le tisti, ki nimajo volilne pravice v ostalih. Okraji za peto volilno skupino se bodo razdelili po vzorcu državnozborskega volilnega reda, tako da bodo volili mesta in trgi, tovarniški kraji in kmečke občine v posebnih volilnih okrajih skupaj.

Poslanec Roškar je stavil nujni predlog za podporo po povodnji in plazovih prizadetim posestnikom v svojem volilnem okraju.

Peschka umrl. Dne 1. maja, ob 1. uri zjutraj je nagloma umrl nemški minister-rojak Franc Peschka v starosti 54 let. Zadela ga je srčna kap. Prejšnji dan, v četrtek, se je še udeležil seje državnega zbora, pozneje se je udeležil tudi razgovora nemških poslancev s Češkega z ministrskim preds. Beckom. Zvečer so imeli nemški poslanci s Češkega s Peschko v zbornici zborovanje do 8. ure zv. Po zborovanju je rešil minister v svojem uradu še razne akte, ostali del večera pa je preživel v prijateljski družbi. Po večerji je šel s svojimi tovariši na kratek čas v kavarno, kjer je igral tarok. Po polnoči se je vrnil domov. Od svojih prijateljev se je poslovil, rekoč: „Vlada mora prej domov, kot drugi.“

Državni poslanec Henrik Prade je imenovan za ministra-rojaka.

Povodom cesarjevega jubileja se bode kovalo zlate peneze po 10 in 20 K avstrijskega kova. Denarji bodo imeli na eni strani podobo cesarja z napisom 10, oziroma 20 K, na drugi strani pa cesarskega orla z napisom „Duodecim lustris gloriose peractis“ (60 let slavno preživel). Teža, čista vsebina zlata in velikost bode ista kakor pri sedanjih enakih denarjih.

Podržavljenje avstrijskih lekarn. Dela se na to, da se podržavijo, oziroma podeželijo vse avstrijske lekarnice. Tozadevni načrt izdelal lekarnar Leopold Willert.

Zagrebsko vseučilišče bo najbrž zaključeno za dobo enega tečaja. Stavka namreč večina dijakov.

Dunaj. Nemški cesar in cesarica, princeregent bavarski, kralj saksonski in vrttembergski, nemški knezi in zastopniki svobodnih mest so prišli dne 7. maja osebno čestitat našemu presvitlemu cesarju.

Na Dunaju se organizira v kratkem času velika komisija, ki bo pomagala vladi izvesti jubilejno delo na korist osirotelim in zanemarjenim otrokom. Predsednik komisije bo ministrski predsednik baron Beck.

LISTEK.

Rači H.

Črtica iz vojašnice.

(Dosluzenim vojakom v spomin.)

Nič ni hujšega za vojaka, kakor da veselih praznikov n. pr. božič, veliko noč in dr. ne sme preživeti doma pri svojih dragih. Akoravno mu dobro mati s poslanimi jedili hoče olajšati to bol, vendar dopusta ne domesti nobena stvar. Kako neki?

Komaj se prečitajo v dnevnem „komisnem časniku“ oni srečni, za katere so v pisarni poštne spremnice, že se obračajo tovariši na nje z zapeljivim pogledom. Kaj še le, kadar prinese zabojček in ga pazljivo odpira: Koliko prijateljev in kako so vsi postrežljivi!

Seveda se večasih vsi ti opečejo, zakaj veliko je skopuhov, ki nimajo v takem slučaju nobenega sočutja. Oni pa, ki ima dobro srce in pozna lepo božjo zapoved, ki pravi: „Ljubi svojega bližnjega“, je navadno hitro rešen svojega premoženja.

V prvi vrsti se mora spomniti svojega najbližjega predstojnika, to je njegov učitelj, navadno „sobni poveljnik“. Temu se da vsega precej, zakaj gospod vodnik, ali kaj že je, si kaj takega dobro zapomni. Potem pridejo tovariši, eden za drugim in tako se večkrat zgodi, da revček nazadnje sam nič nima. Enako se je godilo Janezu Krtača iz Mušice na velikonočno nedeljo leta 190...

Janez Krtača je bil najmlajši v sobi št. 13., kjer nas je 12 mož ob hudem vremenu in ponoči imelo varno zavetje. Njegova postelj se je tiščala moje tako, da sva si vsak večer lahko tožila najine boleti, ne da bi druge s tem motila. Bil sem predmojster in namestnik sobnega poveljnika. Zaupal mi je dobri Janez vse. Pravil mi je toliko o domu,

o bratih, da sem poznal njegovo domačijo skoraj tako dobro, kot on sam.

V nedeljo pred veliko nočjo je dobil Janez od doma pismo. Bžžal je na samotni kraj, da bi skrivaj, nemoten od tovarišev, preštudiral njemu tako drage vrstice. On namreč ni bil vaje v čitanju in pisavi, zato je rabil skoraj pol ure predno je za dobro razumel slabo pisano pisemce. Prišedši v sobo se je nasmehnil in mi tiho šepnil na uho: „Gospod predmojster, zvečer vam bodem dosti novega povedal.“ Potegnil je kovčeg izpod postelje, shranil pismo in potem stopil k sobnemu poveljniku, da bi mu osnažil črevlje. „Kje ste bili tako dolgo?“ se zareži ta nad njim. Janez se ravno postavi in nekako boječe odgovori: „Gospod vodnik, javim ponižno, pismo sem bral, ki sem ga ravno dobil od doma.“ „Tako dolgo?“ se začudi vodnik Rusa in še pristavi: „drugič si hranite vaša pisma do večera. Tu mi osnažite pas, črevlje in pa gumbe. Lepo in urno, drugače — — —.“

„Da, gospod vodnik“, je bil Janezov odgovor.

Bila je lepa nedelja. Solnce je prijazno obsevalo še zmrazlo naravo. Krasen čas za sprehod. Odpravil sem se in odišel ven čez poljane. Taval sem dolgo po okolici in se pozno zvečer truden vrnil v našo kasarno. Janez mi je, kakor po navadi pripravil posteljo in osnažil puško.

Bil je sam doma. Na moje vprašanje, kje so drugi, mi je samo rekel, da so šli na sprehod. Kako prijetno je, po sprehodu se vleči na našo trdo posteljo! Gotovo bi bil koj zaspal, a Janez mi ni dal miru. Vsedel se je na moj kovčeg in mi pripovedoval, kaj vse so mu pisali njegovi domači. Prodali so vole za 600 K, kupili njivo za 250 K, obljubili mu poslati za veliko noč lepo pisanko itd. Ob devetih pa sem ga prosil, da je končal in ugasnil luč. Kanonir Vega je zagodel lepo večernico na svoj rog in bil je mir v kasarni.

Somišljeniki! Somišljenice!

Zahtevajte v vseh prodajalnah in tobakarnah vžigalice „Slovenske krščanske socialne zveze“: V korist obmejnim Slovencem!

Zagrebski Čehi obiščejo jubilejsko razstavo v Pragi s posebnim vlakom. Za to razstavo se kaže v Zagrebu veliko zanimanje.

Praga. Mestni svet je sklenil, da predlaga občinskemu svetu, naj se ob cesarjevem jubileju ustanovi otroška bolnišnica, hiralnica in oskrbovalnica invalidov in moderna obrtna šola.

Novi gališki namestnik je dr. Bobrzinski.

Redek jubilej. Profesor dogmatike, jezuit Hurter poučuje 100 semestrov na inomoškem vseučilišču.

Prepoved goldinarske veljave. Dunajski uradni list je prinesel odredbo, s katero se prepoveduje raba goldinarske veljave v poslovanju trgovcev in obrtnikov z občinstvom. Kdor bi se zoper to pregrešil, bo kaznovan z globo od 2 do 200 K, oziroma zaporom od 6 ur do 14 dni. Odredba stopi s 1. julijem v veljavo.

Italijanski kralj je čestital brzojavno avstrijskemu cesarju ob jubileju. Naš cesar se mu je takoj zahvalil in naglašal v odgovoru, da si čestita na ta nov znak ozke zveze in prijateljstva, ki ju veže.

Rim. Iz vsega sveta prihajajo povodom jubileja sv. očeta bogati darovi. Dar nemških katolikov bo izročen sv. očetu meseca maja. Benečani izročijo sv. očetu dragocen prestol.

Perzijski šah je sprejel ostavko celega ministrstva. Ministrstvo je baje odstopilo radi tega, ker se inozemske vlade vmešavajo v notranje stvari Perzije.

V državi Peru je izbruhnila revolucija.

Na turško-perzijski meji so vzbruhnili nemiri.

Velikanski vihar v Ameriki. — V državah Missisipi, Alabani in Louisiani, je razdjal popolnoma več mest, druge pa opustošil. Izgubilo je življenje več sto oseb. Samo v Atlanti je 250 mrtvih in ranjenih. 21 malih mest je vihar takorekoč pomedel s površja. Utrgal se je tudi oblak, nakar je nastopila strašna povodenj. Dvigali so se velikanski stebri prahu, da se solnce ni videlo.

V soboto zvečer je dobil Janez velik zaboj od doma. V nedeljo zjutraj ga je privlekel izpod postelje in začela se je velika večerja. Sobnemu poveljniku je dal dve lepi klobasi, steklenico vina in pol kolača. Seveda tudi na me ni zabil. Potem je delil med tovariše in nazadnje sta mu ostali le še dve steklenici vina in pa kos kruha. Ko vidim, da je revček vse razdelil, sem mu hotel moj del dati nazaj. Tega pa on nikakor ni hotel. Kažoč na vino mi je rekel: „Gospod predmojster, to vzameva danes s seboj“. Imela sva namreč smolo in sva morala oba na velikonočno nedeljo v službo. Tovariši, ki so bili prosti so naju dražili, rekoč: „Na velikonočno nedeljo pa menda le ni prijetno iti v službo.“ Ob enih popoldan smo bili mi odpravljeni, da prevzamemo službo na utrdbi Velikan, tovariši pa lepo osnaženi za sprehod. Odšli smo. Imel sem čistega premoženja 12 vinarjev. Lepa velika, noč! Vsi moji upi so bili splavali po vodi. Nadejal sem se, da dobim dopust . . . stotnik mi ga ni dovolil, upal sem na denar . . . poslal mi ga ni nihče, mislil končno, da bodem prost . . . moral sem v službo.

Klaverno smo čepeli na oni znani leseni klopi, katere ne manjka v nobeni stražnici. K mizi se je vsedel poveljnik straže, vodnik Rusa. Bil je to esoren, neprijazen človek, ki ni poznal drugih občutkov kot one, katere so mu dovolili vojaški predpisi. Rekali so mu navadno „cupak“ in to po vsej pravici, ker se je leto dni pred svojim dopustom zavezal „služiti dalje“.

Prečital nam je glavne točke, ki so bile zažrtane v onih raztrganih listih, katere pa smo brez izjeme vsi znali kot oče naš. Potem pa je čital pravljico o „črnem Juriju“, ki je, izpostavljen največjim nesrečam, vedno zdrav odnesel svoje pete. Za me, ki sem imel kot predmojster čast, biti njegov namestnik, se ni veliko brigal. Po kratkem molku me je vprašal: „Ali Vi poznate svoje dolžnosti?“ „Da, go-

Razgled po domovini.

Cesar je daroval prostovoljni požarni bramb v Hočah 120, in požarni brambi v Hotinjivasi 150 /kron.

Imenovan je pravni praktikant pri celjskem okrožnem sodišču g. dr. E. Vučinič avskultantom.

Iz pošte. Poštna ekspeditorica Rezika Kavčič je imenovana poštним oficijantijam v Konjicah.

Prosto učiteljsko mesto. Na trirazredni ljudski šoli na Ptujski gori je razpisano mesto stalnega nadučitelja. Prosilec za to mesto se mora izkazati, da je sposoben poučevati tudi veronauk. Prošnje do 31. maja t. l.

Mesto šolskega vodje je razpisano na jednorazredni ljudski šoli pri Sv. Primožu na Pohorju. Sposoben mora biti, da poučuje tudi veronauk. Prošnje do 15. maja t. l.

Premestitev. Namestniški koncipijent dr. A. pl. Ehrenwerth je premeščen od celjskega okrajnega glavarstva k okrajnemu glavarstvu v Ptaj.

Podpora za škodo po plazovih na Bizeljskem. Po plazovih poškodovani vinogradniki v Starivasi ter Župelevcu so posredovanjem poslanca dr. Benkoviča dobili podpore 2700 K.

Za S. K. S. Z. so darovali sledeči gg.: Neimenovan iz Celja 3 K s pripombo: Neimenovan (celjski „klerikalec“ daruje povodom letošnjega trojnega jubileja 3 K S. K. S. Z. s pristržno željo, da bi našel mnogo posnemalcev! Mladinoljub Ev. 1 K; dva neimenovana gg. vsak po 1 K; g. Josip Krajnc, kaplan 1 K; g. O. Škamlec 1 K; g. dr. Ig. Žitnik, drž. in dprž. poslanec 1 jub. K; g. dr. Feuš, prof. boš. 1 K; g. Fr. Koebek, župnik, Sv. Križ 1 K; g. Žgank, kaplan, Sv. Jurij 2 K; g. Ivan Ivanc, kaplan, Čadram 2 K; g. Jerovšek, prof. 2 K; gosp. Lončarič, kaplan, Trbovlje 1 K; g. Gročelšek Iv., Slov. Bistrica 1 K; g. Zamuda, kaplan, Vransko 1 K. Živelci nasledniki!

Organizacija S. K. Z. v Slov. Goricah je že lepo izvedena. Vsak večji kraj ima že svoj okrajni pododbor. Povsod se pridno pripravlja na občinske volitve pa tudi za deželni zbor. Shodi, ki so se vršili 10. in 26. aprila, so bili kaj živahni. Ljudstvo je povsod burno protestiralo proti odbitju srbske meje in stavilo velevažne zahteve ter iste izročilo svojim poslancem. Le čilo naprej!

Maribor. Nemški cesar Viljelm se je dne 7. maja peljal mimo Maribora. Na postaji ni izstopil.

spod vodnik“, je bil moj odgovor in Rusa je čital dalje. Grozno mučen mi je bil ta molk. Vrhtega pa mi je krulilo po želodec. Šel sem pred utrdnico in gledal na lepo jadransko morje. Izza vrha so nemo molele jeklene cevi naših starih topov. Ob pogledu na to smrtonosno orožje se mi je nehote porodila v duhu radovednost, kako neki je, gledati sedaj tako mirne kanone ob času vojske. Mislil sem si velike težke sovražne ladije, ki so se z neprestanim ognjem bližale naši majhni utrdbi. Videl sem našega strogega stotnika Pusta na vrhu pri topih in slišal glasno, odločno njegovo povelje. Videl sem hrabre topničarje, ki so hladnokrvno in neustrašeno donášali težko strelivo. Videl sem pogin sovraga, občutil našo zmago in bi bil skoraj veselja zavriskal, a tu sem se spomnil, da je bila vse le domišljija. Potegnili so oster veter. Zazeblu me je in vrnil sem se v stražnico. Vse mirno. Vodnik Rusa je bil popolnoma zatopljen v črnega Jurija in na klopi je zavil v cunj ležal kanonir Lesnika. Vsedel sem se k peči. Tik mene je ležal pes tiger. Bil je last mladega poročnika Cvetka, ki se je usmrtil radi ljubosumnosti v svojej sobici, ki je mejila na našo stražnico. Ves trud, spraviti zvesto žival od tega kraja, je bil zaman. Z grdo surovostjo so ga nekateri hoteli odpoditi, a on se je vedno znopet vrnil na nesrečno mesto, kjer je preminil njegov gospodar.

(Konec prihodnjič.)

Zdravnik: Tukaj sem vam nekaj predpisal. Pošljite v lekarno in dobite zdravilo zastoj, jemati pa ga morate vsako uro kavino žlico. Toda ta naj bo vedno snažna! — Bolnik: Gospod doktor, bodite tako dobri in predpišite mi tudi uro in kavino žlico, ker nimam ničesar!

Na sodišču. Znae pisati? — Ne. — Torej napravite križ. — V imenu Očeta in Sina in sv. Duha.

Samomor bivšega gostilničarja. V Dravski ulici v Mariboru si je končal življenje s samokresom 3. t. m. raznašalec časopisov Štefan Krištof. Bil je na mestu mrtev. Kot vzrok navaja v pismu neozdravljivo bolezen. Krištof je bil svoje dni posestnik in gostilničar v Frajhamu. Prišel je iz Gradca v Maribor na obisk k svojim sorodnikom.

V čakalnici umrla. Dne 4. t. m. je prispela na mariborski kolodvor v spremstvu svojega moža 38 let stara Terezija Kollob. Bila je nevarno bolna ter jo je hotel mož spraviti v bolnišnico. V kolodvorski čakalnici je pa nagloma umrla.

Deček rešil življenje. Dne 4. t. m. se je igral dve in polletni deček postajenačelnika v Hočjem poleg postaje v bližini mimotekečega potoka. Naenkrat pa je padel otrok v potok ter zginil v vodi. V bližini se je nahajal sin mariborskega trgovca, Amand Lorber, učenec tretjega razreda na realki, ter skočil za otrokom v vodo in ga tako rešil gotove smrti.

Slivnica pri Mariboru. Hranilnica in posojilnica za našo župnijo je začela uradovati.

Poročila se je dne 3. maja na Ptuj gospodična Gabr. Ornig s sodnijskim pristavom g. dr. Herm. Watzulik.

Ptuj. C. kr. okrajni komisar dr. Štefan pl. Neugebauer je prevzel začasno vodstvo uradnih opravil okrajnega glavarstva ptujskega. —

Iz Haloz. Ker liberalni nasprotniki v nemških in slovenskih liberalnih listih vse strastno osebno napadajo, ki so le količkaj v zvezi z našim kršč. soc. gibanjem, naj se mi dovoli ta-le vprašanja na nasprotnike staviti: 1. Zakaj slovenski in nemškutarski pobratimi-naprednjaki psujejo pošteno Korenjakovo gostilno za šnopsarijo, kjer sami kolikokrat obedujejo in pijejo, da celo za shod Nar. stranke so jo najeli, pa prehitela sta jih maša vrla odposlanca Kmečke zveze, ki jih je celo neki znani šnopsar v kotu poslušal, da bi jih mogel potem zdelati v „Domovini“ in „Štajercu“ — lepa gliha? 2. Zakaj je general tukajšnje Narodne stranke, ki hira na jetiki, predlagal „Slov. Gospodarju“ nezaupnico, ko ga vendar ima večina kmetov naročenega, „Nar. Lista“ pa razun študentka noben gospodar? 3. Če se hočete rajnemu č. gospodu Murkoviču hvaležne skazati zato, da so vam v vsem ustrezali, vas gostili in v kočiji vozili, zakaj blatite potem v „Štajercu“ še pokojnikov spomin? Kdo bo še z vami, ako tako plačujete? Kdo vam bo porok za posojila, ako ga daste iztirjavati po odvetniku, v načelstvo pa nam brez volitve vsiljujete neljube „Štajercijance“? Kako dolgo še bo šlo? Radovednež.

Ljutomer. Dne 2. maja je umrl gospod Ivan Kukovec, načelnik okrajnega zastopa in bivši dež. poslanec. Pokojnik je svoj čas igral uplivno ulogo in si je s svojim delovanjem postavil časten spomin v zgodovini ljutomerskih Slovencev.

Slovenska Bistrica. Za nemško šolo je šulerajn dal 3000 kron. Tako je denar sredstvo tudi — za ponemčevanje slovenske dece.

Umrla je mati gospoda dr. Bela Stuheca gospa Ana Stuhec roj. Böhm, vdova c. kr. svetnika dež. sodišča.

Iz Remšnika. Pri nas imamo mladeniško in dekliško Marijino družbo, ki se četudi počasi, pa vendar razvijata. Kaj pa je z nami v narodnem oziru? Fantje kakor kmetje so zelo zaspani. Ko bi priredila Slovenska Kmečka zveza kak shod ter nas zdramila iz narodnega spanja, ker je še precej mož, vnetih pristašev Kmečke zveze. Kaj pa je s časniki? K nam prihajajo različni časniki kakor „Naš Dom“, „Slovenski Gospodar“, ptujska giftna krota ali po domače „Štajerc“. Če je „Štajerc“ dober in pošten list, zakaj pa ga skrivate, ko vam ga deli pismonoša? Če se ne bodo poboljšali, priobčimo njih imena prihodnjič. Na veliko soboto je bilo vreme precej lepo. Na Veliko noč je malo deževalo, v mraku je začel naletavati sneg in na velikonočni ponedeljek je bilo skoraj pol metra snega. Nekateri so bili vsled pomanjkanja krme v hudi stiski, ker niso mogli živine pasti. Konečno pa izrazi željo, da se ustanovi prepotrebno izobraževalno društvo fant iz lare.

Od Male nedelje sporočamo, da je tukajšnji znani rodoljub g. Ant. Božič, posestnik v Radoslavcih, dne 2. maja obhajal svojo 70letnico, ter ob enem 40letnico kot ud okrajnega šolskega sveta v Ljutomeru.

Slivnica pri Celju. Umrl je na veliko noč zjutraj gospod Boštjan Sirk, nadučitelj v pokoju. Bi-

val je 34 let med nami, zadnjih 17 let v pokoju. Bodi mu zemljica lahka!

Dobje pri Planini. Dne 28. aprila imeli smo pri nas občinske volitve, pri katerih so Štajercijanci popolnoma pogoreli; zmagali so pristaši K. Z.

Ustrelil se je v ponedeljek v Štoreh pri Celju 30 letni hlapec Miha Žiher iz Šoštanja. Našli so ga nad tovarniško bolnišnico v Štoreh. Kupil si je pri Rakuša v Celju za 10 kron revolver in 25 patron. Oddal je nase dva strela. Pokopan bo na Teharjih.

Slov. krščansko-socialna zveza za Štajersko se obrača do slovenskih rodoljubov s prošnjo, da bi ji blagovolili darovati knjige pripovedne in gospodarske vsebine, ki jih potrebuje za snovanje javnih knjižnic ob meji in za osrednjo knjižnico v Mariboru. Posebno prosi S. K. S. Z. za leposlovne knjige odličnejših slovenskih pisateljev, oziroma jih tudi na kupi.

Koroške novice.

Cesar je potrdil načrt koroškega deželnega zbora glede delitve skupnih zemljišč, istotako načrt glede varstva poljedelstvu škodljivih ptic.

Poslanec dr. Korošec je zahteval v proračunskem odseku delitev štajerskega in koroškega deželnega šolskega sveta v slovenski in nemški oddelek. Slovenskemu se naj izroči skrb za slovenske šole. Na učiteljskih v Mariboru in Celovcu se naj nastavlja je slovensčine zmožne učiteljske moči. Za Sp. Štajer bo treba ustanoviti slovensko učiteljske.

„Slov. kršč. soc. zveza“ za Koroško naznaja, da namerava na obnem zboru sklenjeni veliki shod v Šmihelu nad Pliberkom prirediti v nedeljo, dne 24. majnika t. l., na kar opozarja vsa koroška slovenska društva, posebno svoje članice.

Župnik Aleš Jelen †. V najboljši moški dobi je kruta smrt v jutro 1. maja pobrala duhovnika koroške škofije, župnika Aleša Jelena na Ojstrici. Pokojnik si je že pred leti v svojem težkem poklicu, oskrbovaje dve gorati fari, zlomil nogo in pozneje mnogo trpel. Pred Veliko nočjo je zbolel na pljučnici, kimalu sicer okrevaj, a bolezen mu je zapustila težke sledove. V sredo 20. aprila je še maševal, potem nekoliko zopet obolel, a nihče ni mislil, da bo tako hitro preminul. — Pokojnik se je poročil dne 30. junija 1868 v St. Petru na Vašinjah ter bil v mašnika posvečen dne 22. julija 1894. Služboval je v Hodišah, Karnskem gradu in zadnjih sedem let kot župnik na Ojstrici.

Vremensko znamenje na zvoniku mestne župne cerkve v Celovcu. Nad razglednim hodnikom so obešene okrogle barvaste tablice, tako da se znamenje lahko daleč vidi. Belo pomeni, da bo lepo vreme; rdeče: spremenljivo k slabemu vremenu; rdeč trikotnik: bližajočo se nevihto; črno: slabo vreme. — Taka vremenska znamenja bodo tudi še napravili v Beljaku in Volšperku, pozneje tudi na drugih krajih, kakor na Vrbskem jezeru in na posamičnih železniških postajah. Torej, kdor v Celovec pride, se lahko takoj prepriča, kako vreme da bo v prihodnjih dneh.

Novo šolsko poslopje v Celovcu na zahodni strani mesta pod Križno goro ob Radeckijevi cesti so pričeli zidati, ter bo dogotovljeno drugo leto tako, da se bo pouk pričel v šolskem letu 1909-10.

Celovec. V okolišu okrajnega sodišča biva po uradnem štetju okrog 13.000 Slovencev. Ko sta pa pred kratkim dva slovenska odvetnika v pravdi dveh slovenskih strank hotela govoriti v slovenskem jeziku, se jima je odvzela beseda. Poslanci Slovenskega kluba so raditega vložili v zbornici nujni predlog in obenem ostro interpelacijo, v kateri zahtevajo takoj odgovor od pravosodnega ministra. A minister Klein je odgovarjal, da nima nobene moči proti neodvisnosti sodnikov v njihovih sklepih, in sodbe o jezikovnih vprašanjih spadajo tudi pod to neodvisnost. Ministrski predsednik Bek je obžaloval, da mu delajo uradniki toliko težav.

Mrtvo otroško truplo je našel pokopališčni vrtnar na pokopališču v Šmartnu pri Beljaku. Truplo je bilo zavito v platnene cunje ter je ležalo skrito na nekem grobu pod smrečnimi vejami. Kakor je bilo po velikosti soditi, je bilo truplo novorojenčka, kateri je bil gotovo že pred meseci umorjen in potem na pokopališču skrit, kajti začelo je že gniti.

Iz tira je skočil in podrl varstveni nasip br-zovozni tovarni vlak v noči na 2. maja na izogibovalnici v Krappfeldu. Vpreženi pomožni stroj je pro-

dri varstveni nasip ter je zapeljal in se zaril v travnik, vsled česar je drugi stroj k sreči se še ustavil na tiru, tako da je po mali zamudi zopet odpeljal proti St. Vidu. V travnik zariti stroj so potem drugi dan zopet na tir spravili. Vzrok ti nezgodi je bil baje vlakovodja.

Utonila sta dva dečka dne 5. t. m. v Dravi v Šmartnu pri Beljaku. Med opoldanskim šolskim počitkom so se drčili namreč trije dečki ob bregu precej narasle Drave. V diru sta se pa dva, 10 letni Glabičnik in 12 letni Dal Armi, zaletela tako proti vodi, da sta v Dravo padla. Tretji deček, 9 letni Kroisenbacher, je sicer tudi takoj skočil v vodo, da bi drugima dvema iz nje pomagal, pa ker sta se ga oba hotela prijeti, se je ustrašil vode ter tekel ljudem klicat. Pa bilo je že prepozno, reka jih je že odnesla. Dne 6. t. m. zjutraj so dobili utopljenca Glabičnika v bližini St. Magdalene, medtem ko drugega še niso našli.

Ruda. „Izobraževalno kmetsko društvo za Rudo, St. Peter in okolico“ priredi 4. nedeljo po veliki noči, 17. maja popoldne ko blagoslovu dri gosp. Glančniku v njega gostilniških prostorih (Buchbauer) v St. Miklavžu (Gorenče) svoje mesečno zborovanje. Vse zavedne Slovence in Slovenke vabi na najobilnejšo udeležbo odbor.

Društvena kronika.

Od Sv. Križa nad Mariborom. Shod tukajšnega bralnega društva, ki se je vršil v nedeljo, dne 3. maja, se je izborna obnesel. Bralna soba je bila natlačeno polna, zlasti je bila tudi naša mladina vrlo dobro zastopana. Z napeto pozornostjo so poslušalci sledili lepim in navdušenim besedam gosp. dr. Verstovškega iz Maribora, ki je govoril o namenu in delovanju kršč. socialne zveze ter poudarjal, da ista delujejo pod dvojno zastavo: krščanstva in narodnosti. Burno odobravanje, ki je sledilo njegovim prozivajanjem, je bilo priča, kako živo so zažele njegove lepe besede. Hvala mu prav lepa za prekrasne nauke! Mladenič Jožef Šut iz Maribora je svaril našo mladino zlasti pred dvema sovražnikoma: pred liberalizmom in pred alkoholom, priporočal pa zdržnost in varčnost. Zdaj pa se je začela težko in željno pričakovana tombola, ki je vzbujala s svojimi raznovrstnimi dobitki mnogo smeha in dobre volje. Dasiravno je bilo okrog 60 dobitkov, je vendar ta ali oni moral razočaran praznih rok oditi — sreča mu ni bila mila. Pa vkljub temu bo gotovo ta prireditev našega bralnega društva slehernemu udeležencu ostala v najlepšem spominu, posebno pa še društvu blagajniku, ki je nad izidom tudi izrazil svoje zadovoljstvo. Videli smo, kako se da nedolžno razveljaviti brez zapravljanja in popivanja, kako se koristno more združiti z zabavnim; zato pa se zlasti ti, ljuba mladina, prav številno okleni našega bralnega društva! Naj ne bi bilo uda Marijine družbe — bodisi dekliške ali mladeniške — ki ne bi bil tudi ud bralnega društva! In tako bi bilo mogoče, da bi se v kratkem tudi lahko pokazali z lepim, vbranim petjem, kar prav iskreno želi

eden, ki mu sreča tudi ni bila mila.

Ljutomer. Dne 26. aprila smo volili za okrajno posojilnico novo načelstvo in nadzorstvo. Načelstvo: 1. Ljudevit Babnik, načel. 2. Jož. Smodiš, nam. 3. Schneider Vilko, blagajnik. 4. Franc Dunaj, namestnik. 5. Jožef Velnar, preglednik. 6. Ivan Črček, namestnik. Nadzorstvo: 1. Franc Markovič, 2. Jožef Karba, 3. Anton Božič, 4. Ivan Kukovec, 5. Ognjeslav Skamlec. Namestniki: 1. Alojzij Rajh, 2. Franc Sršen, 3. Peter Lah, 4. Marko Bežan, 5. Jožef Slavič.

Čebelarstva podružnica za Celje in okolico priredi prihodnjo nedeljo dne 16. t. m. poučni izlet k čebelnjaku gospoda Ferdinanda Rozmana v Pesarjih pri Laškem trgu, ob 3. uri popoldan.

Bralno društvo v Škalah priredi dne 17. majnika po večernicah veselico z govorom, petjem, tamburanjem in predstavo „trije tički“. Na obilno udeležbo vabi odbor.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Tukajšnja mladeniška zveza izobraževalnega društva deluje od sv. Treh kraljev sem in je imela doselej 4 podučne shode. Trikrat smo predstavljali mladeniško igro „Egiptovski Jožef“, ki se nam je kot prvencem na odru izvrstno obnesla v naš ponos, v zadovoljnost mnogoštevilnih gostov. Na prvem smo mladeniči iz govora duhovnega voditelja zvedeli, kakšen namen

in pomen ima za nas mladeniška zveza. Na drugem shodu smo se razgovarjali o vtiskih podučnega tečaja v Celju, na tretjem dne 22. marca pa nam je govor duhovnega voditelja pokazal, kako potrebna je vsakemu mladeniču prava srčnost v borbi za lastno in narodovo srečo. Sklenili smo ob tej priliki, da poskrbimo, da dobe naši tovariši-vojaki in mladeniči v tujini dobrega berila v roke. Obenem smo si izvolili zvezino voditeljstvo, ki obstoji iz sledečih mladeničev: Fr. Verk, voditelj, Orač Sim., namestnik, Andrič Jan., tajnik in knjižničar, Kovačič Fr., blagajnik, Kostajnshek Jan. in Škore Jurij, odbornika. Na četrtem podučnem shodu na velikonočno nedeljo je bilo jako zanimivo. Govor duh. voditelja nas je vspodbujal k ljubezni do domovine, ki je žal primanjkuje tolikim Slovincem, kateri se nam prav zavoljo tega v tujini kmalu potujčijo. Mladenič Inkret Jožef nam je pripovedoval, kako se gibljejo naši mladeniči v Gradcu, dva mladeniča sta nam razlagala delovanje mladeničev pri vojaki. Po poldrugournem živahnem razgovoru smo se razšli polni navdušenja za naš mladeniški napredek. Naša zveza šteje 28 članov. Res je, mi gremo naprej, mi mladi.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Kot drugod že tudi pri nas krepko deluje dekliška zveza izobraževalnega društva. Doselej je imela dva podučna shoda. Na praznik Marijinega oznanjenja smo se prvikrat zbrale. Č. g. duhovni voditelj so nam razložili, kake važnosti je za nas dekliška zveza. Vehovar Ana nam je v svojem govoru dokazala, kako imenitno ulogo ima v našem narodnem življenju deklica, žena. Verk Amalija je deklamovala vspodbudno pesem „Slovenkam“. Dekliški pevski zbor pa je zbor pričel in končal s pesmico. Udeležba na prvem shodu je bila jako obilna. Naš drugi podučni shod se je vršil na velikonočni ponedeljek. Prva je nastopila z govorom Verk Amalija, ki nas je lepo navduševala, kako naj delujemo za svoj in narodov napredek kot krščanska, kmečka in slovenska dekleta. Križan Marija je deklamovala pesem „Sv. vera in domovina“, Vehovar Ana pa „Zvonček“. Strašek Terezija nam je v svojem govoru razložila, kako nas spomladne cvetlice vnemajo za ponižnost, nedolžnost in za pravo ljubezen do Boga in do našega naroda. Debelak Katka pa nas je v pesmici „Slanica“ svarila pred najhujšo slanico, t. j. pred grehom. Duh. voditelj so nam še razložili, kako potrebna je deklici varčnost in so obenem priporočili domače hranilnice. Izbrale smo si tudi zvezino voditeljstvo. Naša zveza že šteje 60 srčnih članic, kar je pač jasen dokaz našega napredka, naše zavednosti.

Mladini.

Naša mladinska organizacija. Pod tem naslovom bomo odslej prinašali poročila o delovanju mladeniških in dekliških zvez ter telovadnih odsekov in poročali o vsem, kar zadeva spolnitev in okrepitev naše mladinske organizacije. Želimo in prosimo, da nam zveze redno pošiljajo kratka poročila o svojem delovanju, ki bralce jako vspodbujajo k delu. Naj se pridno snujejo nove zveze po Štajerskem pa tudi po Koroškem. Čili mladi slovenski rod, na delo! Mladeniči, dekleta, širite povsod naše mladinsko glasilo in pridno dopisujte! Naprej mi mladi!

V Selnici ob Dravi so ustanovili fantje Mladeniško izobraževalno zvezo. Dne 26. aprila je bil ustanovni občni shod. Predsednikom je bil voljen mladenič Franc Timer; podpredsednikom Makso Avčak. Drugi odborniki: Anton Dugonik, Ivan Lorbek, Jožef Strnad. Mladeniči pristopajte k zvezi!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dež za solncem mora biti, za veseljem žalost priti. To se je tudi pri nas vresničilo. Poslovili so se namreč naš domači, priljubljeni č. gospod kaplan Franc Štuhec. Božja previdnost jih kliče drugam, zato se moramo vdati skrbeli so veliko za nas, zato jim izrekamo tukaj najprisernejšo zahvalo. „Šentjurska dekliška zveza.“

Za naše mlade rojake v tujini! Koliko mladeničev, koliko deklet dandanes odide zlasti na Nemško, pa tudi v druge dežele! Dobrega, vernega srca odidejo, pa tujina nima z njimi usmiljenja, pa jih kmalu pokvari, potujči. Tako leto leto za letom poizgubimo na tisoče naših sinov in hčerk. Kaj storiti, da naši ljudje tudi v tujini ostanejo zvesti cerkvi in slovenski domovini? Mladeniška in dekliška zveza pri Sv. Petru na Medvedovem selu sta sklenili stopiti v zvezo z domačimi mladeniči in deklicami v tujini, da dobe v roke slovenske časopise, da se za-

nimajo za dogodke v domovini, da se ne izneverijo našim svetinjam. Svoj sklep že čvrsto izvršujeta in slovenski časopisi že romajo na razne kraje k našim rojakom in rojakinjam. Vsak mladenič, vsaka deklica, ki živi na tujem, ali tudi po naših mestih, mora dobiti dober slovenski časopis v roke. Vse mladinske zveze posnemajte vzgled imenovanih zvez! To bo pravo apostolsko delovanje za naše rojake. Tako bomo skrbeli za se in za druge.

Pismo mladeničem.

Nek slab časnik se je zadnji čas hudoval, da duhovniki toliko občujejo z našimi slovenskimi mladeniči. Ta liberalni list se pisal, da bi se duhovniki morali sramovati, z mladeniči občevati.

Kako hudobna pisava! Seveda liberalce jezi, da duhovniki občujejo s slovenskimi mladeniči. Oni bi menda raje videli, da bi naši mladeniči pijančevali in se vgreznili v močvirje nečistosti. Dokler pa občujejo fantje z duhovniki, jih ne morejo dobiti za svoje slabe namene. Mladeniči, poslušajte kaj vam povem!

Občujte radi z duhovniki in spoštujte jih!

Duhovnik vas uči ljubiti svoj narod. Ljubezen do svojega naroda je plemenita in sveta ljubezen. Hudobnež je tisti, grdi hudobnež, ki zameri slovenskemu duhovniku, da mladeniče navdušuje za to veliko svetinjo. Pravijo, da duhovnik hujska in šunta, če mladeniče opominja k ljubezni do slovenskega jezika in do slovenske domovine. Nikdar ni učil duhovnik sovraštva do drugih narodov, pač pa duhovnik v bralnih društvih in mladeniških zvezah svari pred zatajevanjem svojega naroda. Nek nemški gospod mi je pravil, da občuduje slovenske duhovnike, kako navdušujejo mladino za narodnost in da je želeli, da bi imel vsak narod take duhovnike.

Duhovnik vas uči ljubiti Boga in živeti po zapovedih božjih. Vprašamo vas zopet, ali je to kaj hudega? Katoliški duhovnik želi le vašo zemeljsko in večno srečo. Mislite-li, da hoče duhovnik s tem, da vas opominja k bogoljubnemu življenju, samo vas mučiti in vam zemeljsko veselje greniti? Kdor kaj takega misli, je neumen ali pa hudoben. Katoliški duhovnik vam vsako pošteno veselje privoščil, samo od razuzdanega in nepoštenega veselja vas odvraca, ker ve, da tako ne boste srečni. On vam noče prostosti vzeti, a on vas hoče ukleniti v sladki jarem Kristusov, kjer boste našli pravo prostost. Prave prostosti ne boste našli v razuzdanosti in v močvirju nečistosti, ampak v bogoljubnem in poštenem življenju. Kdor je vdan grehu, je suženj greha. Koliko mladeničev je bilo že celo svoje življenje hvaležno katoliškemu duhovniku, da so se od njega naučili poštenosti in straha božjega! Poslušajte neko zgodbo! Na severnem Španskem sta se vozila po grozno pustih in samskih krajih v enem vozu sama skupaj židovski agent in pošten ključavničar. Židovski agent se začne pogovarjati s ključavničarjem o raznih rečeh. Razodel je tudi agent svojemu sopotniku, da ima s seboj velikansko svoto denarja. Nakrat začne tudi grozno zmerjati čez katoliške duhovnike, češ, zakaj so ti na svetu, da samo lenarijo in Bogu čas krađejo, da jih je treba vse ubiti itd. Naenkrat prime ključavničar agenta za vrat in terja od njega ves denar. Opomni ga, da je zdaj njegova zadnja ura in da ga bo vrigel skozi okno ven. Za umor in za tatvino itak ne bo v teh samotnih in samskih krajih nihče zvedel. Agent se začne tresti in prositi, ključavničar pa še hujše grozi in slabotnega agenta mrcvari. Ves bled in upadel je že bil. Že je hotel ključavničarju dati veliko svoto denarja, da bi si vsaj življenje odkupil. Zdaj ga ključavničar izpusti in reče: „Vidite, kaj bi jaz lahko bil storil z vami! Nihče ne bi zvedel zato. Hvalite Boga, da sem se naučil od katoliškega duhovnika strahu božjega. Da se nisem naučil tega od duhovnika, bi bili zdaj vi mrtvi. Zdaj le premišlujte, zakaj so duhovniki na svetu!“

Katoliški duhovnik vas uči tudi druge koristne reči. Bodite mu hvaležni. Vse to boste enkrat rabili v življenju. Katoliški duhovnik samo želi, da bi postali poštene in zavedni katoliško-narodni možje. Na vse to meri njegov trud, Fantje! Če bi vas pa učil kak duhovnik kaj nepoštenega, potem ni katoliški duhovnik, ampak liberalni. Takega pa pri-
pustite liberalcem. Naj bo njihov.

Katoliški duhoven je mož, ki sam s križem obložen stopa po težki poti svojega poklica. Tistih lepih vezij, ki drugim življenje slajšajo in lajšajo, on ne pozna. V njegovem srcu živi samo Bog in ta ga uči, kako naj svoje brate ljubi in se za nje žrtvuje. Ne najdeš ga med širnim svetom, v samotnem delu mu potekajo dnevi in iz te samote stopi le tedaj, ako je treba pomoči v dušni in telesni sili ali če njegovim ovčicam preti nevarnost. V palače bogatinov ne zahaja, pač pa so mu dobro znane vse hiralnice, bolnišnice, jetnišnice in podstrešne sobe ubogih trpinov. Živim kaže pekel, da bi jih pripeljal v nebesa, umirajočim pa kaže nebesa, da bi jih rešil pekla. Nobena bol, nobena žalost mu ni neznan. Križ, evangelij in rožni venec — to je njegovo orožje, ž njim losčuje, tolaži, krepi in osrečuje. Svet ga zaničuje, a on moli zanj, svet ga zasramuje in on dela zanj, svet ga preklinja, in on ga blagoslovlja. Jeze, sovraštva, zavisti, njegovo sree ne pozna. Ljubiti, odpustiti, tolažiti — to je njegovo življenje. Sam sebi je umrl, da živi za druge. S smehljajem miru okrog usten in s solzo sočutja v očeh hodi svojo pot. Zaničevanje je njegova čast, njegovo bogastvo so revni, ž njimi deli zadnji kosček kruha.

In kaj pa je za te katoliški duhoven? V najvažnejših trenutkih tvojega življenja je bil tvoj služabnik. Pri svetem krstu te je sprejel v katoliško cerkev in ti dal oblačilo nedolžnosti. V dušnih bridkostih te je pokrepčal, dal ti je mir srca, spravil te je z Bogom, tvojo dušo je hranil z angelskim kruhom in še in še... Storil ti je toliko dobrega, da ti niti ne veš, in za vse to ni prosil pohvale, plačila — dovolj je bil plačan, če je le tvoja duša Boga ljubila. In tako bo delal še naprej. Prosi ga za nekaj dragega časa; dal ti ga bo. Prosi ga za žrtev njegovega zdravja; tudi tega ti ne bo odrekel. Prosi ga za njegovo življenje; glej, tudi to bo žrtvoval za te. Kje najdeš boljšega prijatelja, kot je katoliški duhoven. Oče in mati je siroti, vodnik mladenču in mladenki, podpora starčku in ko je bil vsem vse — njegovo delo še ni končano. Pozno v noč še kleči z brevirjem v roki, in z molitvijo nadaljuje svoje veliko delo ljubezni. Boga, svojega Gospoda se boj, in njegove mašnike spoštuj, za to te prosi mladino ljub Ev.

Gospodarske novice.

Vojaške olajšave. 1. Ako parlament dovoli 4920 več novincev za deželno brambo, bode vojna uprava po drugem službenem letu odpustila iz službe najmanj 500 brambovcev. Ker je leta 1901. minister grof Welsersheimb obljubil z drugim letom odpustiti najmanj 250 mož in jih je bilo leta 1906. odpuščenih 1340, je upanje, da jih v bodoče odpuste 1500 do 2000. Mi pa moramo zahtevati, da so pred časom odpuščeni kmečki sinovi. To bi bilo nekaj. 2. Važnejša je obljuba, da dobe sploh pri pešcih kmečki sinovi že letos po tri tedne dopusta ob žetvi in košnji. Ker pa se to poljsko delo razteza najmanj na štiri tedne, zahtevamo dopusta vsako leto štiri tedne. 3. Doslej je vojna uprava tudi za deželno brambo kupovala živila po kvotnem ključu na Ogrskem in v Avstriji, dočim so Ogri zalagali svojo deželno brambo izključno le s svojimi pridelki. V bodoče bode avstrijska uprava za svojo deželno brambo kupovala živila v svoji režiji le v Avstriji. Tako ostane doma najmanj pet milijonov kron na leto. Mi pa moramo še zahtevati, da uprava kupuje živila brez prekupeev neposredno pri kmetih, obrtnikih ali zadrugah. 4. Vlada je že predložila načrt zakona, po katerem bodo revne družine dobivale podporo, ko so njih reditelji poklicani k orožnim vajam. Povprek štejejo na leto 5.660.000 dni za orožne vaje. Najmanj tri milijone dni za orožne vaje bode odškodovanih vsaj po eno krono. Ker pa so pri nas delavci posebno dragi, je upanje, da bo deželna odškodnina 140 do 180 h na dan. Skupni stroški bi iznašali tri do štiri milijone. 5. Pripravlja se načrt zakona, da bodo v vojaški službi poškodovani in za delo nezmožni dobivali primerno pokojnino. Stroški okoli dva milijona na leto. 6. Dve zadnji orožni vaji v deželni brambi se popolnoma opustite; obenem se sploh olajšajo skupne orožne vaje za štiri tedne, kar pride v prilog na leto 40 tisočem vojakom.

Cerkvene zadeve.

Duhovske vesti. Č. g. Rudolf Raktelj, župnik v Radvanju, je imenovan za župnika na Bizeljskem. Kobeljski župnik čast. gospod Anton Kolar je dobil župnijo Sv. Ilj pri Gradiču. — Prestavljeni so č. gg. kaplani: Adolf Gril iz Bizeljskega v Koprivnico, Ivan Ile iz Šmarja pri Jelšah v St. Pavel pri Preboldu, Sinko Franc iz Mariburga v Šmarje pri Jelšah, Bratušek Franc od Sv. Miklavža pri Ormožu k Sv. Juriju ob Ščavnici, Ivan Alt iz St. Lenarta v Slov. gor. v Maribor, Štuhec Franc od Sv. Jurija ob Ščavnici k Sv. Miklavžu pri Ormožu, Goričan Ivan od Sv. Petra pri Radgoni k Sv. Lenartu v Slov. gor.

Župnijski izpit so naredili č. gg. kaplani: Janez Grobelšek, Jožef Lončarič, Albin Slavše in Alojzij Zamuda.

Maribor. Vojaški kurat 1. razreda je postal gospod Hubert Rant.

Gradeč. Vojaški kurat 2. razreda g. Ernest Trstenjak je premeščen iz Pulja semkaj.

Romarski vlak v Lurd se je odpeljal iz Ljubljane dne 11. maja ob 4. uri popoldne in dospe v Lurd dne 14. maja zvečer ob 9. uri. Iz Štajerskega se udeležijo romanja sledeči gg. duhovniki: Jožef Cerjak, Jan, Ev. Kociper, Jožef Kranjc, Frančišek Lekše, Ivan Luskar, Valentin Mikuš, Alojzij Sagaj, Ognjeslav Škamlec, Mihael Šket, Miloš Schmid, Al. Šoba, Alojzij Zamuda, Ivan Zdravljčič, Frančišek Zmazek.

Jubilejna lipo. Dne 23. aprila je jubilejni odbor v Ribnici postavil pred občinsko hišo jubilejsko lipo. Vložilo se je primerno pismo ter jubilejska krona, katero je daroval vrli občinski predstojnik. Posnemanja vredno delo!

V Zavodnjem se od 10. do 17. maja obhaja sv. misijon pod vodstvom oo. lazaristov iz Ljubljane.

Duhovna gredica. Delo. Sedaj imate spet vsi veliko dela, veliko opravkov na vse strani. Res veliko je opravila in vsak človek ima svoj delokrog. A kdor se dela ne zboji, ta najde ravno v delu svojo srečo in zadovoljnost. To lahko sami opazimo, ako pogledamo v to ali ono družino, v ta ali oni stan, tega ali onega človeka. Zakaj ponekod ni sreče, ni miru, ne zadovoljnosti? Čemu z žalostjo gledaš tu ali tam nesrečo, nemir, nezadovoljnost, bedo in revo? Kratko odgovorjeno, ker se ne dela, ali se ne dela prav, ne dela iz vzvišenih namenov, ne dela z Bogom in za Boga! — Mi vemo, da ni praznik naše življenja, vemo, da smo ustvarjeni za delo: „Kdor ne dela, naj tudi ne je.“ (Sv. Pavel II. Tes. 3. 10.) Sam Bog je človeku delo odločil in lahko, prijetno mu je bilo v raji. A po grehu je Bog določil in naložil delo prvima človekoma in njunemu zarodu v pokoro, da si tako vsi z delom nabiramo zaklade za boljše življenje. „V potu svojega obraza si boš kruh služil...“ Delati moramo, in hudo, težavno in trdno je delo. A vse težkoče premaga oni, ki dela z Bogom in za Boga, ki z Bogom delo prične in ga konča. Lepa je navada našega ljudstva, ki pred vsakim delom reče: „V imenu božjem“ — „K časti božji“ — „Križi božji“. Z veseljem se spominjam otroških let, kako sem komaj čakal na vozu, ako so me oče kam s seboj vzeli, kedaj bodo stopili pred konje, naredili z bičnjakom križ in rekli: „Križi božji“, ker na to smo jo kmalu odrinili. Lepe navade ima naše verno ljudstvo, naj mu ostanejo kot svetinje vernih prednikov! Kdor gre v mislih na Boga na delo, temu gre vse po sreči. Delo mu ni nadležno in neko notranje veselje občuti, ker ve, da ga čaka za delo ne samo zemeljski zaslužek, temveč več vredno nebeško plačilo. Četudi je po delu truden, izmučen, je vendar potolažen, ko se mu zdi, da povsodi sliši prijetno vabilo Gospoda: „Pridite k meni vsi, ki ste trudni in obteženi in jaz vas bom poživil.“ (Mat. 11, 28.). — Ne ustrašimo se torej dela, četudi je mučno, ker Gospod nam ga hoče že tu osladiti. Delajmo, pa tudi počivajmo! „Šest dni delaj, sedmi dan pa počivaj,“ nam pravi sam Bog! Delaj in moli, moli in delaj in blagoslov bo nad tvojim delom in za delo ti bo plačilo, veliko plačilo nebeško!

— C —

Razno blago.

Kaj se vse dela iz papirja. V ameriški industriji pridobiva papir vsled raznovrstne porabnosti vedno več tal. „American Magazine“ pripoveduje, da

se vedno bolj večja število hišnih gospodinj, ki namesto miznih prtov in prtičev, da celo zagrinjal uporabljajo nalašč zato pripravljene papirje. Papir ima to prednost, da je snažen in zelo po ceni, ter se ga po uporabi vrže proč in tako odpade nadležno delo pranja. Emil Glaiez je iznašel papirno prejo, iz katere se lahko dela sukanec in celo vrvi. Pri svoji iznajdbi povdarja zlasti trpežnost takih izdelkov. Glaiez ne dvomi, da se bo v najkrajšem času izdelovalo perilo le iz te papirne tkanine. Tako perilo, ki pravzaprav ne bo perilo, se bo po uporabi vrglo kar proč. Tudi hiše se bodo lahko zidale iz papirja, saj je znano, da je stolčen (in stisnjen) papir veliko trpežnejši kot opeka. Tudi celo vozna kolesa se izdelujejo iz papirja in ta kolesa imajo čudovito trpežnost. V Ameriki se bavijo sedaj z vprašanjem, kako bi se pri dobavi mleka posluževali papirnih posod, ki se bodo po uporabi vedno sežgale.

Nakit kraljice Seti. Starinoslovci so srečno presenečeni, ker se je našlo v grobiščih pri Tebah v Egiptu dragulje kraljice Seti II. Ista je živela okoli 1360 let pred Kristusom in je bila menda soproga Faraona, o katerem govori sv. pismo. Našli so težke zlate zapestnice in uhanе, več palcev dolge kakor tudi zelo umetno izdelane prstane in pasove za na čelo. Vse to so našli v močvirju, kjer so bili menda zaklad skrili roparji, ki so oplenili grob. Grob sam je bil prazen.

Rešitev računске naloge v šte. 10. Ako število ovc zaznamujemo s črko o, potem dobimo enačbo, ki jo je prav lahko rešiti.

$$o + o + \frac{o}{2} + \frac{o}{4} + 1 = 100$$

$$2o + \frac{o}{2} + \frac{o}{4} = 99$$

$$\frac{8o}{4} + \frac{2o}{4} + \frac{o}{4} = 99$$

$$\frac{11o}{4} + 99$$

$$11o = 396$$

$$o = 36$$

Pastir je na pašo gnal 36 ovc.

Dobro je rešila računsko nalogo Antonija Petovar v Radgoni. Zgolj s poskušanjem jo je pravilno rešila Marija Pfeifer tako-le: $36 + 36 + 18 + 9 + 1 = 100$; torej je bilo 36 ovc.

Rešitev prve naloge.

M
r U m
m o R j e
b r e s k e v
v e l i k a n o č
M U R S K I S O K O L
š o l a s t i k a
j a b o l k o
s u k n o
s o l
L

Dobro je rešil Josip Štelcar v Mariboru in Marija Pfeifer.

Najboljši nasvet. Pred nekim ameriškim sodiščem je stal pred kratkim nek mož, ki je bil obsojen tatvine. Ker ni imel nobenega zagovornika, je prosil predsednik sodišča enega izmed odvetnikov, ki so bili slučajno v dvorani, naj se z obtoženim nekaj časa posvetoje in potem prevzame zagovorništv. Oba moža zapustita sodno dvorano. Čez dvajset minut pride odvetnik nazaj, pa brez obtoženca. „No“, ga praša predsednik, „kje pa imate obtoženca?“ „Ušel je“, glasil se je odgovor. „Naročili ste mi, naj mu dam za njegov slučaj najboljši nasvet. Ker pa mi je obstal, da je kriv, sem prišel do prepričanja, da je za njega najbolje, ako pobere svoja šila in kopita. To sem mu tudi nasvetoval, in on se je takoj poslužil mojega nasveta“. Pravijo, da so sodniki napravili zelo čudne obraze, ko so to slišali.

Novi sluga vpraša gospoda, čemu si maže glavo s pomado. „Da si ohranim lase, ki mi hočejo izpadati.“ — Drugi dan je bil lonček pomade do suhega izpraznjen. Na gospodovo začudenje se sluga odreže: „Namazal sem Vaš stari kožuh, ker mu izpadajo dlake.“

Kot pismonoša

želi službe trezen pošten mož do 1. junija. Naslov v upravnistvu.

11

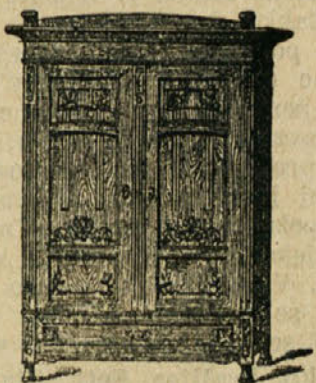
Pohištvo

od najfinejšega do najpriprostejšega izdelka, kakor omare, postelje, divane, kredence, kuhinjsko pohištvo itd. Vse zelo trpežno in solidno delo pri hitri postrežbi. Z odličnim spoštovanjem se priporoča

204

Jožef Kolarič, Marlbor.

Fran-Josefstr. št. 9., v lastni hiši.

Pozor, kmetje in fantje!

Ker je kurjava s premogom vedno potrebna, skrbite za

**trboveljski svitli premog
salonske brikete,
rujavi premog,
lesni premog,
:: kovaško oglje, ::
sekana drva,
rezana drva.**

Vam postavi na dom

ANTON SERIANC,

trgovca z lesom in premogom.

Tu se dobi tudi cement in apno.

Telefon številka 106.

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je

Kapilor št. I.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 vin., 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurišić, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem.

Obstanek trgovine od leta 1850.

Zahtevajte

zastoj da se Vam pošlje ilustrirani cenik z nad 200 slikami.

Št. 0.	Nikelnasta ali jeklena remontoir-ura 30 ur tekoča gld.	1:80
	Roskopf	2:70
Št. 2.	Nikel-anker-remontoir (regulator)	4:—
	Srebrna	7:—
	Srebrna s tremi pokrovi	8:—
Št. 24.	Nikel-anker-remontoir „Tula“ s tremi močnimi srebrnimi pokrovi	4:30
Št. 34.	Srebrna damska rem.-ura	3:10
Št. 11.	Srebrna remontoir-ura za gospode	3:30
Št. 18.	Srebrna anker ura, 15 kamnov	5:—
	Ista z dvojnim pokrovom	6:40
Št. 102.	Budilka z dnevnikom	2:—
Št. 107.	Kuhinjska ura	2:40

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni svoti nazaj.

Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila na: :: :: :: :: tančno, vestno in jako ceno. :: :: :: ::

Th. Fehrenbach,

Največja tovarniška zaloga ur

Maribor, Gosposka ul. 26. :: Filialka, Dravska ul. 2.

Pozor! Čitaj! Pozor!

**Slavonska
biljevina.**

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvršno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izborna, vseh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici je ne pošilja. Prosim, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

656

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

Brzobjavka!

„Pri škofu“, Maribor, gosposka ulica številka 3, kjer je bilo tri mesce zaprto, se je začelo **Anton J. Stroh-mayerjevo konkurzno blago** spet prodajati. **Stofi, blago za hlače, odeje, blago za obleko, raševina, kravate,** se prodaja za

12

vsako ceno.